

دانشگاه علمی کاربردی

واحد ۳۴

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی رشته گرافیک

عنوان:

استاد مرتضی ممیز پدر گرافیک ایران

استاد راهنما:

سرکار خانم فرانک رفیع فر

تهیه و تنظیم:

محبوبه سادات مروج

اسفند ماه ۱۳۹۲

تقدیم به عزیزانم که با مهربانی و صبر و شکیبایی خویش

مرا در این امر مهم یاری کردند.

تقدیم به اساتید مهربان و بردبارم از جمله خانم استاد رفیع فر

که از کمک و راهنمایی های علمی ایشان بهره برده ام

استاد مرتضی ممیز پدر گرافیک ایران

مرتضی ممیز در چهارم شهریور ماه سال ۱۳۱۵ در تهران متولد شد. و در سال ۱۳۴۴ در رشته نقاشی از دانشگاه هنرهای زیبای تهران فارغ التحصیل شد و سه سال بعد گواهینامه طراحی گرفته و ویتترین و معماری را از مدرسه عالی هنرهای تزئینی پاریس دریافت کرد. دوره اخذ لیسانس وی یازده سال به طول انجامید.

ممیز در سال ۱۳۴۸ پیشنهاد بنیانگذاری رشته گرافیک در دانشگاه هنرهای زیبا را داد و از آن پس بود که گرافیک ایران که هنری تفننی محسوب می شد به راه جهانی شدن افتاد. بدین سبب بود که مرتضی ممیز پدر گرافیک ایران لقب گرفت.

ممیز و گرافیک آنچنان با یکدیگر گره خورده و عجین شده اند که تفکیک و جدا بررسی کردنشان از یکدیگر کمی دشوار و حتی غیر ممکن است.

نام ممیز پس از سالها کم کم به یک بت تبدیل شده و صحبت کردن درباره آن قدری مشکل است و نقد صحیح کارهای او را غیر ممکن می سازد.

در این پایان نامه مروری بر زندگی نامه و نقد مختصری راجع به روند کاری او خواهیم داشت. و به شرح فعالیتهای هنری و جوایزی که دریافت کرده خواهیم پرداخت. و همچنین به مطالعه نظریات او درباره گرافیک میپردازیم و از تجربیات این استاد گرانقدر بهره مند خواهیم شد.

مرتضی ممیز خدمات فراوانی در قبال گرافیک ایران و جهان داشت و فردی تاثیرگذار در این عرصه بود. وی به عنوان یک رهبر هنری در جهت پیشبرد سواد بصری یک جامعه پرچم دار بوده و به خوبی آن را به نسل های بعد منتقل کرده است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه.....
	فصل اول
۳.....	زندگی نامه استاد مرتضی ممیز.....
	فصل دوم
۱۲.....	روند کاری.....
۳۸.....	نوشته های استاد ممیز.....
	فصل سوم
۴۰.....	نقد روند کاری.....
۴۵.....	نقد طرح آخر.....
	فصل چهارم
۵۰.....	استاد ممیز و گرافیک.....
	فصل پنجم
۵۵.....	گفتگوها و مصاحبه ها.....
۶۸.....	سخنی زیبا از استاد ممیز.....
۶۹.....	گفته ها در مورد استاد ممیز.....
	فصل ششم
۹۱.....	حرف آخر (نتیجه گیری).....
	فصل هفتم
	(نمونه هایی از آثار استاد ممیز)
۹۳.....	نشانه ها.....

- ۱۰۰.....نقاشی ها
- ۱۰۱.....طراحی جلد برای موسیقی
- ۱۰۲.....طراحی جلد مجله
- ۱۰۳.....طراحی جلد کتابهای ممیز
- ۱۰۴.....تصویرسازی کتاب کودک
- ۱۰۵.....تصویرسازی ها
- ۱۰۷.....طراحی جلد کتاب
- ۱۰۸.....عکاسی
- ۱۰۹.....طراحی بیلبورد
- ۱۱۰.....پوسترها
- ۱۱۱.....فهرست منابع

پروژه عملی

- ۱۱۳.....پوسترهای اجتماعی (کودکان کار)

مقدمه

استاد مرتضی ممیز پدر گرافیک ایران است و تلاش های بسیاری در عرصه گرافیک نموده که شایسته چنین لقبی گردیده است. شناخت بهتر و بیشتر او می تواند ما را به شناخت گرافیک هم نزدیک تر کند.

او کسی بود که با فعالیت های هنریش خود را به دنیا معرفی نمود و نامش جهانی شد. شناخت بیشتر او برای همگان خصوصا اهل هنر خالی از لطف نیست. چه بسا می تواند روشنگر راه پر پیچ و خم این عرصه نیز باشد. استاد ممیز کسی است که زندگی هنریش به قدری پر بار است که هر زبان و قلمی از توصیف کامل آن قاصر خواهد بود. ونقد آثار گرانبهائش کاری بس دشوار و پیچیده است و در این کار باید با احتیاط و صحیح برخورد شود.

با این وجود افراد زیادی برای شناخت بیشتر او و استفاده از تجربیاتش با نقد آثار و بررسی ابعاد مختلف زندگی هنری او و انجام مصاحبه های گوناگون با او و نزدیکانش و کارهایی از این قبیل کوشیده اند.

در اینجا پس از مروری کوتاه بر زندگی نامه نقد مختصری راجع به روند کاری او خواهیم داشت و به شرح فعالیت های هنریش خواهیم پرداخت و قدری از دانسته ها و تجربیاتش در زمینه گرافیک بهره مند خواهیم شد. استاد مرتضی ممیز بنیانگذار و پیشرو در زمینه گرافیک ایران بود و هیچ چیز نمی تواند گویای زحمات او در این عرصه باشد.

نام و یادش گرامی